

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 323/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., súdneho exekútora, K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. MF/13921/2008-152 a postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., súdneho exekútora, K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“) v konaní vedenom pod č. MF/13921/2008-152 a postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie

kontroly a boja proti korupcii (ďalej len „úrad vlády“) v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že podaním z 10. marca 2008 adresovaným Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) podal sťažovateľ podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) sťažnosť označenú ako „*Sťažnosť – porušenie subjektívnych a individuálnych práv orgánom verejnej správy, (rozhodnutie DR SR č.j. I/223/4056-406/2008/991545-r, zo dňa 11. 02. 2008)*“. Uvedené podanie daňové riaditeľstvo listom č. I/132/5525-27945/08/Fre, Sč. č. 29/08 z 18. marca 2008 postúpilo v súlade s § 9 a § 11 zákona o sťažnostiach na ďalšie konanie ministerstvu. Ministerstvo listom č. MF/13921/2008-152 z 27. marca 2008 vrátilo sťažovateľovi jeho sťažnosť z 10. marca 2008 späť s odôvodnením, že sťažovateľ podal sťažnosť ako súdny exekútor, pričom súdny exekútor je orgánom verejnej správy a podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach sa za sťažnosť podľa tohto zákona nepovažuje podanie, ktorým orgán verejnej správy upozorňuje na nesprávnu činnosť iného orgánu verejnej správy. Z dôvodu nespokojnosti sťažovateľa s vybavením jeho podania z 10. marca 2008 ministerstvom podal sťažovateľ 25. apríla 2008 úradu vlády žiadosť o kontrolu, resp. o preskúmanie postupu ministerstva pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní jeho podania. Listom č. 1473-8/2008/IP-52/OPS z 23. mája 2008, ktorý bol sťažovateľovi doručený 26. mája 2008, mu úrad vlády oznámil, že jeho podanie bolo postúpené na vybavenie ministrovi financií Slovenskej republiky (ďalej len „minister financií“) z dôvodu, že podľa § 21 ods. 1 zákona o sťažnostiach kontrolu prijímania, evidencie, prešetrovania a vybavovania sťažnosti orgánom verejnej správy vykonáva jeho vedúci alebo ním poverená osoba.

Sťažovateľ sa domnieva, že orgány, na ktoré sa obrátil so svojimi podaniami v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sťažnostiach, nepostupovali v zmysle platnej právnej úpravy. V súvislosti s postupom ministerstva sťažovateľ argumentoval tým, že predmetnú sťažnosť nepodával ako orgán verejnej správy, ale ako fyzická osoba - účastník daňového konania, ktorému takéto právo priznáva zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení

neskorších predpisov, pričom v tejto súvislosti uviedol: „Žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb., ani zákona o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje. Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR...“

Sťažovateľ v sťažnosti zdôraznil, že na uvedené skutočnosti upozornil úrad vlády aj vo svojom podaní z 25. apríla 2008, avšak podľa jeho vyjadrenia úrad vlády ako ústredný orgán štátnej správy aj pre kontrolu vybavovania petícií a sťažností namiesto toho, aby vykonal kontrolu vybavenia jeho sťažnosti, uvedenú vec postúpil ministrovi financií poukazujúc na jednotlivé ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“) a zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii činnosti vlády“). Sťažovateľ je toho názoru, že takýmto spôsobom mu úrad vlády znemožnil domôcť sa ochrany jeho práv zákonom súladným postupom.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii vo veci sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS bolo porušené.

Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky vo veci sp. zn. MF/13921/2008-152 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii, aby vo veci vedenej na Úrade vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS porušovať namietané práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky, aby vo veci vedenej na Ministerstve financií Slovenskej republiky vo veci sp. zn. sp. zn. MF/13921/2008-152 porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporcovia sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v jeho nespokojnosti so spôsobom vybavenia jeho sťažnosti z 10. marca 2008 ministerstvom v konaní vedenom pod č. MF/13921/2008-152 [ďalej v bode a)], ako aj s postupom úradu vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 25. apríla 2008 na preskúmanie zákonnosti postupu ministerstva v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS [ďalej v bode b)].

a) Ústavný súd konštatuje, že v prípade nespokojnosti sťažovateľa s postupom ministerstva v konaní vedenom pod č. MF/13921/2008-152 pri vybavovaní jeho sťažnosti z 10. marca 2008 mal sťažovateľ možnosť domáhať sa preskúmania tohto postupu využitím účinného prostriedku nápravy (žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti) v systéme orgánov verejnej správy podľa osobitných predpisov, ktorý sťažovateľ napokon aj využil.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o sťažnostiach na vybavenie sťažnosti je príslušný vedúci orgánu verejnej správy. Ak sťažnosť smeruje proti vedúcemu tohto orgánu, vybavuje ju najbližší nadriadený orgán. Ak taký orgán nie je, na vybavenie sťažnosti v oblasti štátnej správy je príslušný ústredný orgán štátnej správy na kontrolu vybavovania sťažností.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o sťažnostiach „kontrolu“ prijímania, evidencie, prešetrovania, vybavovania sťažností a plnenia opatrení prijatých na nápravu podľa tohto zákona vykonáva v orgánoch verejnej správy ich vedúci alebo ním poverená osoba.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o kontrole v štátnej správe kontrolu plnenia úloh štátnej správy vykonávajú

- a) Úrad vlády Slovenskej republiky,
- b) iné orgány štátnej správy [(§ 6) ďalej len „orgány kontroly“].

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o kontrole v štátnej správe iné orgány štátnej správy sú ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy.

Podľa § 7 ods. 4 písm. b) zákona o kontrole v štátnej správe orgány kontroly v rámci vnútornej kontroly a v rozsahu svojej pôsobnosti kontrolujú najmä vybavovanie petícií, sťažností, oznámení a podnetov a podľa vecnej príslušnosti ich aj prešetrujú.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o organizácii činnosti vlády Ministerstvo financií Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov.

Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona o kontrole v štátnej správe úrad vlády vykonáva kontrolu vybavovania petícií a sťažností.

Podľa § 3 písm. a) zákona o kontrole v štátnej správe kontrolná pôsobnosť úradu vlády podľa § 2 sa vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, im podriadené orgány, ako aj na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

Z citovaných ustanovení právnych predpisov vyplýva, že na prešetrenie postupu ministerstva (útvary vnútornej kontroly) pri vybavovaní sťažností je v prvom rade inštančne príslušný v rámci vnútornej kontroly vedúci tohto ústredného orgánu štátnej správy (§ 21 ods. 1 zákona o sťažnostiach), t. j. minister financií, ktorý bol kompetentný prešetriť a skontrolovať postup útvaru vnútornej kontroly ministerstva. Až následne, a to aj s prihliadnutím na § 11 ods. 1 zákona o sťažnostiach, § 1 ods. 1 písm. a), § 2 ods. 1 písm. d) a § 3 písm. a) zákona o kontrole v štátnej správe nastupuje právomoc úradu vlády na kontrolu postupu ministerstva pri vybavovaní sťažností.

Napokon so skutočnosťou, že na prešetrenie postupu ministerstva bol pred právomocou ústavného súdu príslušný iný orgán (v danom prípade minister financií), bol stotožnený aj sám sťažovateľ, keď sa podaním z 25. apríla 2008 domáhal preskúmania postupu ministerstva v súvislosti s vybavovaním jeho sťažnosti z 10. marca 2008, ktorú však adresoval úradu vlády [pozri bod b)].

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

b) Podanou sťažnosťou sťažovateľ namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy aj postupom úradu vlády, ktorý jeho žiadosť z 25. apríla 2008 na kontrolu, resp. na preskúmanie postupu ministerstva meritórne nevybavil, ale ju postúpil na ďalšie konanie ministromi financií.

Podľa § 250v ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým postupom úradu vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 25. apríla 2008 mal sťažovateľ možnosť využiť na ochranu ním namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy využitím účinného prostriedku nápravy v systéme všeobecného súdnictva podľa citovaného ustanovenia § 250v ods. 1 OSP.

Zistené skutočnosti boli základom na záver ústavného súdu o nedostatku jeho právomoci v tejto veci konať, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti už

v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o prikázaní nepokračovať v porušovaní práva alebo slobody, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa časťou sťažnosti, ktorou sa ich sťažovateľ domáhal, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2008